

Een uitgestoken hand

Hoofdstuk 1

‘Nicolet! Nicolèt...!’

De stem enkele meters achter haar klinkt hoe langer hoe indringender. Automatisch houdt Nicolet haar passen wat in. Nog voor ze over haar schouder kijkt, heeft ze de stem herkend.

‘Wat een haast...’ De voetstappen halen Nicolet in tot ze gelijk zijn met de hare. Het is Renske, haar vriendin, die een hand op haar arm legt. ‘Hoorde je me echt niet? Of wilde je me niet horen?’

Nicolet kijkt nu opzij, recht in de blauwe, bezorgde ogen van haar vriendin. Nog voor Nicolet antwoord kan geven, gaat Renske alweer verder: ‘Je rent alsof je achternagezeten wordt en je ziet eruit alsof er een gewicht aan zorgen op je schouders ligt. Laat me raden: Maarten?’

Nicolet voelt haar gezicht in een pijnlijke grimas verkrampen. Haar hand knijpt krampachtig om de schouderband van haar tas. Zonder er erg in te hebben, trapt ze in een diepe plas. Het water dringt de zool van haar schoen binnen. Dat wordt een nieuwe zool of nieuwe schoenen, registreert ze automatisch in gedachten.

Gek dat ze in deze situatie kan denken aan onnozele dingen als een nieuwe zool of schoenen.

‘Zeg nu eens wat, Nicolet,’ dringt Renske naast haar aan.

Opnieuw kijkt Nicolet opzij en ze glimlacht geruststellend naar Renske. Een glimlach die haar ogen niet bereikt.

‘Het is inderdaad Maarten,’ geeft ze dan toe.

Een stilte volgt. Nicolet waardeert het in Renske dat ze nu niet verder doorvraagt en haar aan haar eigen gedachten overlaat. Ei-

genlijk is dit iets heel tegenstrijdigs in haar vriendin.

Enerzijds heeft ze het hart op de tong liggen en stelt ze impulsief haar vragen. Anderzijds kan ze ook weer haar mond houden op momenten dat het nodig is.

Renske loopt met haar mee totdat ze thuis is.

‘Vind je het fijn als ik met je mee naar binnen ga?’ vraagt ze, terwijl ze haar pas wat in houdt en Nicolet voor laat gaan. ‘Je weet het, Niek, je mag praten, huilen, zelfs schelden als het je oplucht. Ik ben er voor je.’

Nicolet slikt, terwijl ze de huissleutels uit haar tas opdiept.

‘Kom maar mee naar binnen,’ zegt ze schor.

Net als ze de deur van het portiek opent, beginnen de eerste druppels van een nieuwe regenbui te vallen. Ze stapt haastig over de drempel, gevolgd door Renske.

‘Net op tijd,’ lacht Renske, terwijl ze achter Nicolet de drie trappen oploopt. ‘Dat hebben we keurig getimed, Niek...’

Binnen in Nicolets flat is het een beetje kil. Nicolet draait snel de verwarming wat hoger.

‘Koffie?’ vraagt ze automatisch, terwijl ze over haar schouder haar vriendin vragend aankijkt.

‘Graag,’ knikt Renske.

Nicolet is haar vriendin dankbaar dat ze haar niet nakomt in de keuken en haar even de gelegenheid geeft om wat tot zichzelf te komen.

Ze kennen elkaar lang genoeg om aan te voelen wat er in de ander omgaat.

Terwijl ze het koffiezetapparaat met water vult, kijkt ze in een nadenkende stemming naar buiten, waar de regen nu tegen de ramen aan gutst. De toppen van de bomen wuiven heen en weer door de striemende wind.

Echt weer om haar zorgelijke gedachten nog verder beneden het nulpunt te brengen...

Toch voelt ze ook een spoor van dankbaarheid omdat ze aan

Renske zo'n fijne, meelevende vriendin heeft.

Dat zij haar juist na moest komen op het moment dat zij, Nicolet, er even helemaal doorheen zat!

'Waar zijn de jongens?' Renske kijkt haar vragend aan als ze even later tegenover elkaar zitten.

'Ze zijn allebei naar een vriend en komen pas tegen etenstijd weer thuis.'

Renske knikt en Nicolet kan haar gedachten ongeveer wel raden. Nu de jongens er niet zijn hebben ze de rust en de gelegenheid om samen te praten. Alsof dat zo makkelijk gaat!

Ze heeft het gevoel alsof alles vanbinnen op slot zit.

'Vertel, Nicolet.' Renske kijkt haar vriendin onderzoekend aan. 'Wat is er aan de hand?'

'Vertellen... Dat lukt zomaar niet,' reageert Nicolet. Ze hoort haar eigen stem hoog klinken van de doorstane spanning. 'Ik weet niet eens waar ik moet beginnen.'

'Al begin je midden in je verhaal... ' Renske kijkt Nicolet doordringend aan. 'Begin maar gewoon. Ik maak er vanzelf wel een kop en een staart aan. Gooi het er maar uit.'

Nicolet pakt haar mok en legt haar handen eromheen, alsof ze uit de warmte troost zou kunnen putten. Met recht een bakje troost, denkt ze met de nodige zelfspot.

Praten moet ze. Ze weet dat het haar opluchten zal, al kan Renske haar niet daadwerkelijk helpen. Maar door er te zijn en te luisteren geeft het al een beetje verlichting in de druk die ze op zich voelt. Alsof ze het niet langer alleen hoeft te dragen.

Ze begint meteen bij de kern. 'Maarten zet de jongens tegen mij op. Hij steekt heel bewust een wig tussen mij en de jongens in, Rens. En hij weet dat op zo'n geraffineerde manier te doen dat ze er allebei intuïnen. Ik ben bang dat ik ze kwijtraak.'

Nóg probeert Nicolet zich te beheersen. Ze wil niet zwak zijn. Maar haar zenuwen zijn tot het uiterste gespannen zodat ze haar

tranen niet langer meer kan tegenhouden.

Renske geeft haar de gelegenheid om weer helemaal tot rust te komen en zwijgt voorlopig.

In plaats daarvan schuift ze Nicolet een pakje met zakdoekjes toe.

‘Dat klinkt wel héél heftig,’ merkt Renske tenslotte op.

‘Dat is het ook.’

Renske zoekt naar woorden. Wat moet ze tegen Nicolet zeggen om haar weer wat moed te geven? Hoe kan ze de gedweë houding van Nicolet tegenover Maarten doorbreken?

Gedwee... Ze weet dat Nicolet zich vaak zo opstelt om op die manier de vrede te blijven bewaren. Zowel voor haarzelf alsook, misschien juist, voor haar jongens.

Maar hoever moet ze dan gaan? Ten koste van haarzelf? Is het beetje trots dat Nicolet nog had, ook nog afgebroken? Heeft ze geen zelfrespect meer?

Ze kijkt naar Nicolet. Haar gezicht ziet bleek en in haar ogen is pijn te lezen.

Ze zijn van dezelfde leeftijd, maar wat zien hun levens er verschillend uit. Ze voelt medelijden met haar vriendin, maar ze past er wel voor om dat te laten blijken. Nicolet wil geen medelijden. Bovendien zal het niets helpen.

Een herinnering komt in haar gedachten aan de periode dat Robbert problemen had op school. ‘Het is ooit heel anders geweest, hè?’

Nicolet kijkt haar vragend aan. ‘Hoe bedoel je?’

‘Ik denk aan die periode dat Robbert in groep 6 zat. Jij moest toen voor een gesprek op school komen, en daar kreeg je te horen dat Robbert gedragsproblemen in de klas veroorzaakte en dat zijn cijfers naar beneden kelderden.’

‘Ja, dat klopt. Hij pestte kinderen uit zijn klas en het leren kon hem gestolen worden.’

‘En dat kwam doordat hij zich afzette tegen Maarten.’

Nicolet knikt. ‘Het was een heel moeilijk jaar, en Chris van Hogendorp, zijn leraar, heeft er alles aan gedaan om hem te helpen. En dat is gelukt. Ik ben daar nog steeds heel blij om. De jongens hadden het moeilijk omdat Maarten het uiterste van hen vroeg. Ze moesten boven hun vermogen van hem presteren. Enkel en alleen zodat hij, Maarten, ermee kon pronken.’

‘Hoe is het dan zover gekomen dat de jongens nu zo anders tegenover hun vader staan?’ vraagt Renske zich nu hardop peinzend af.

‘Omdat Maarten hun allerlei luchtkastelen belooft. Hij komt hun in alle wensen tegemoet, enkel en alleen omdat hij hen van mij af wil weken om hen helemaal voor zichzelf te hebben. Hij geniet ervan, en het is voor hem een spel geworden. Een spel waarvan hij weet dat hij het zal winnen.’

‘Dat betekent dus dat hij nog steeds macht over je heeft.’

‘Ja, hij gebruikt de jongens als pionnen op een bordspel. En hij weet de juiste zetten te maken.’

‘Dat klinkt heel akelig.’ Renske huivert onwillekeurig.

‘Dat is het ook! Het maakt me heel onzeker, Rens.’

‘En dat moet jij je juist niet laten gebeuren.’ Renske kijkt Nicolet strak en strijdvaardig aan. ‘Denk erom dat je het niet opgeeft. En laat hem je onzekerheid niet merken, want dan weet je zeker dat je hem de macht in handen geeft. Kom op, Nicolet, waar is je vertrouwen gebleven?’

Er valt een stilte. Renske kijkt naar haar vriendin en bedwingt de neiging om Nicolet bij de schouders te pakken en haar door elkaar te schudden. Waarom is ze niet wat assertiever? Heeft Maarten haar zelfvertrouwen dan helemaal om zeep geholpen?

‘Ik begrijp dat jij als moeder juist heel kwetsbaar bent in je kinderen, Nicolet. Maar zou juist dát je doel niet moeten zijn om voor hen te vechten?’

‘Je hebt gelijk,’ zegt Nicolet. ‘Dat doe ik ook. Maar er zijn momenten dat ik heel moedeloos word. Zoals nu.’

‘Niet aan die moedeloosheid toegeven. Kom op, doorgaan, Niek! Zijn ze het weekend bij Maarten?’

Nicolet knikt, haar zakdoek tot een prop in haar handen geklemd. ‘Ja. Robbert is vrijdag jarig. De jongens mogen na schooltijd gelijk naar hem toe, terwijl ze altijd pas na het eten bij hem mogen komen. Over die paar uur kan ik me niet zo heel druk maken, maar wel om het hele weekend, want dat was niet de afspraak. Het was zijn beurt niet eens. Hij zou de jongens het volgende weekend hebben. Robbert zou zijn verjaardag bij mij vieren. We hadden al leuke plannen voor die dag gemaakt. Het gaat dus niet door...’

Renske schiet verontwaardigd rechtop in haar stoel. ‘Dat hoef jij toch niet te nemen? Als het jouw beurt was dat jij de jongens het weekend zou hebben, moet je ervoor gáán. Afspraak is afspraak. Je laat je te veel door Maarten manipuleren.’

‘Maarten vond het niet eerlijk, omdat Robberts verjaardag vorig jaar ook al viel in het weekend bij mij. Voor hem dus een geldig argument om de jongens nu twee keer achter elkaar een weekend te hebben.’

‘Weet je zeker dat hij de waarheid spreekt? Klopt het dat Robbert vorig jaar ook zijn verjaardag bij jou vierde?’

‘Dat klopt, ja, maar het valt gewoon zoals het valt. Wouter is in de zomervakantie jarig. Ik hoop niet dat dat ook een strijd gaat opleveren. Ik kan er nu al tegen opzien.’

‘Hangt dat niet af van de verdeling in de vakantie?’ vraagt Renske zich af. ‘Het is toch zo dat de jongens drie weken bij jou en drie weken bij Maarten zijn?’

‘Ja, dat klopt.’

‘Jij slikt te veel van Maarten, Nicolet. Je moet meer voor jezelf en voor de jongens opkomen.’

‘Met het gevolg dat er een felle ruzie op volgt,’ stelt Nicolet bitter vast.

‘Zolang jij je best doet om rustig te blijven, kan bij jou geen

ruzie in de schoenen geschoven worden. De verantwoording ligt dan volledig bij hem.’

Nicolet schudt ongeduldig met haar hoofd. ‘Je kunt het mooi in woorden verpakken maar het feit blijft er hetzelfde om. En ik wil het de jongens niet moeilijker maken dan het al is. Zonder ruzie worden ze toch al zo heftig heen en weer geslingerd.’

‘Wat vinden Robbert en Wouter er zelf van?’

‘Die zijn al zo door hun vader bewerkt dat ze het nu geweldig vinden. Hij heeft een superleuk plan voor hen bedacht. Vrijdag uit school gaan ze gelijk naar hem toe. Ze gaan met z’n vieren naar een film en daarna uit eten. Naar een of ander chic restaurant. Robbert mocht kiezen. Die vriendin van Maarten gaat ook mee. En alsof het niet genoeg is, gaan ze ook de hele zaterdag uit. Ook met die vriendin. Ze gaan naar een pretpark of zoiets.’

‘Maar...’

‘Nee Rens, nogmaals: ik ben niet van plan om boven de hoofden van de jongens ruzie te maken met Maarten. Zonder dat is het al moeilijk genoeg. Het feit dat Maarten het geloof overboord heeft gegooid, geeft me ook al genoeg hoofdbreken. Hij trekt de jongens erin mee. Als ze thuis komen, moet ik iedere keer opnieuw uitleggen waarom ik bepaalde dingen niet toe kan staan omdat ik me wil houden aan wat er in de Bijbel staat. De jongens vinden het nu al vaak leuker bij Maarten dan bij mij, omdat bij Maarten veel meer kan en mag. Vooral ook op zondag ondernemen ze van alles.’

‘En ze vinden bij jou waarschijnlijk de zondag saai.’

‘Ja, helaas wel. Robbert zit nu midden in de pubertijd en Wouter begint ook al. Ze beginnen al tegen te sputteren om mee naar de kerk te gaan. Wouter gaat nog gewillig mee. Ik denk dat hij dat doet om mij een plezier te doen. Ik maak me zorgen over de toekomst.’

Als Renske allang weer naar huis is, zit Nicolet nog een tijdlang diep in gedachten voor zich uit te staren.

Ze heeft haar vriendin lang niet alles verteld. Ze wil het ook niet.

Wat heeft ze eraan om nog meer modder te gooien over Maarten en de afschuwelijke situatie die is ontstaan? Renske kan haar toch niet helpen. Jawel, ze heeft altijd een luisterend oor en ze geeft goede adviezen. Het scheelt dat zij het van een afstandje kan bekijken en daardoor een realistische kijk op alles heeft. En zij, Nicolet, trekt zich daaraan op. Maar uiteindelijk gaat Renske weer naar haar eigen huis, naar Leon.

Nicolet staat op en beent gefrustreerd door de kamer heen en weer. Leon en Renske zijn gelukkig met elkaar. De liefde spat er vanaf tussen die twee.

Ze kan er soms met jaloezie naar kijken.

Ze dacht met Maarten gelukkig te worden. Ze ziet zichzelf weer als bruid naast hem lopen.

Wat had ze veel verwachtingen van de toekomst. Het is als een kaartenhuis in elkaar gestort.

Ze denkt terug aan die jaren dat ze gevochten heeft voor haar huwelijk. De ontdekking die ze deed dat Maarten een narcistische persoonlijkheidsstoornis had. Het was alsof de bodem van haar bestaan onder haar voeten was weggegleeden. Wanhopig heeft ze talloze pogingen gedaan om met Maarten te praten en samen met hem hulp te zoeken.

Eigenlijk wist ze toen al dat het weinig zin had. Mensen met narcisme zoeken geen hulp, om de eenvoudige reden dat ze de schuld van alles altijd bij de ander leggen. Zelf gaan ze altijd vrijuit, en zij zijn het slachtoffer in hun eigen ogen.

Ze is Anne van Raalte nog altijd dankbaar dat zij haar geholpen heeft en richtlijnen heeft aangereikt hoe ze verder moest.

Al hebben de sessies niet het resultaat gegeven waar ze op had gehoopt.

Anne werkt vanuit Bijbelse richtlijnen. En dat betekent dat scheiden geen optie was.

En ze is wél gescheiden.

Nicolet slaat haar armen om zichzelf heen alsof ze het koud heeft. Een huiver glijdt over haar rug als ze denkt aan het moment dat ze erachter kwam dat Maarten haar bedroog.

En alsof het niet erger kon, had hij een kind verwekt bij die andere vrouw. Een kind van wie hij ontkende dat hij de vader was.

Ze heeft die vrouw gesproken. Een heftig moment, maar ze moest voor zichzelf duidelijkheid krijgen. En dat heeft ze gekregen.

Deze vrouw was een collega van Renske. Op die manier was ze erachter gekomen dat deze Suzan een verhouding had met Maarten. Suzan wist niet dat Maarten getrouwd was. En nog minder dat hij twee kinderen had. Ook voor haar was het een grote schok dat te horen.

Nicolet en Suzan begrepen elkaar omdat ze allebei het slachtoffer waren van dezelfde man met een narcistische persoonlijkheidsstoornis. Tegelijk voelde Nicolet een grote afstand van deze vrouw, omdat zij de verpersoonlijking was van het bedrog en de tragedie die op dat moment haar leven inkwam.

Suzan... Ze heeft haar nadien nooit willen ontmoeten. Dat telefoontje was al meer dan ze verdragen kon. Het kind moet nu twee jaar zijn. Ze heeft gehoord dat het een meisje is, maar verder wil ze er niets van weten.

Ze weet zelfs niet of Renske nog steeds contact heeft met deze Suzan. Haar naam moet verzwegen blijven. Het komt te dicht bij de pijn die ze heeft doorstaan en die nog altijd voortduurt.

Soms denkt ze het allemaal verwerkt te hebben. Maar niets is minder waar.

Ze zit nu, na drie jaar, nog altijd in het verwerkingsproces. Het gevoel gefaald te hebben, raakt ze maar niet kwijt. Ook al is dat haar vaak tegengesproken. Ze heeft immers gedaan wat ze kon.

Tja, en toch...

Nicolets blik gaat rusteloos naar de klok. Het is tijd om te koken,

maar ze heeft totaal geen trek. Maar ze moet. De jongens kunnen zo thuiskomen en dan zal er toch eten op tafel moeten staan...

Kon ze maar iets innemen dat haar ellende zou doen vergeten.

Ze schrikt van deze gedachte. Is ze al zover dat ze een verlangen krijgt naar... ja, naar wat eigenlijk? Iets dat haar gedachten voor een moment uitschakelt en haar gevoelens uitdooft, moet wel iets zijn waardoor ze op een afglijdend vlak terechtkomt.

Alcohol? Drugs? Nee. Néé!

Gebed. Dat is het doelgerichte wapen om haar wanhoop en verdriet tegen te kunnen gaan.

Maar het is al zo lang geleden dat ze gebeden heeft. Ze kán niet meer bidden. Ze wíl niet meer bidden.

Is het niet hypocriet om tegen Renske haar zorgen te uiten over Maarten en het overboord gooien van zijn geloof? Spreekt ze zichzelf niet tegen door te zeggen dat ze het moeilijk vindt om steeds weer opnieuw de jongens uit te leggen waarom zij anders denkt dan Maarten, als het op de Bijbelse waarden aankomt?

En nu komt ze tot de ontstellende ontdekking dat ze zélf bijna niet meer bidden kan.

Is dat óók geen aanwijzing dat ze zich op een afglijdend vlak bevindt?

Hoofdstuk 2

Op de terugweg naar huis houden Renskes gedachten zich met haar vriendin bezig. Kon ze Nicolet maar helpen. Maar hoe? Ze staat hierin machteloos.

Eigenlijk vindt ze Nicolet veel te soft naar Maarten toe. Ze hoeft dit toch niet te nemen?

Zelfs nu ze gescheiden zijn, heeft Maarten nog altijd macht over haar.

Eenmaal thuis is ze blij dat ze haar frustratie kan uiten tegenover haar man Leon.

Hij kent Maarten als geen ander, daar hij jaren bevriend is geweest met hem. Vriend en collega. Die vriendschap bekoelde toen Leon erachter kwam dat Maarten het Nicolet op alle fronten moeilijk maakte met zijn narcisme.

Hij kijkt peinzend voor zich uit als Renske haar verhaal heeft gedaan.

‘Ik denk dat Nicolet zich voorgoed moet distantiëren van Maarten,’ zegt hij dan bedachtzaam. ‘Ze staat nog altijd onder invloed van hem, terwijl hij al drie jaren uit haar leven is verdwenen.’

‘Dat gaat nogal makkelijk.’ Renskes stem is niet vrij van ironie. ‘Je vergeet één belangrijk punt, Leon. Ze hebben twee kinderen. Daardoor zullen ze nooit los kunnen komen van elkaar. Nicolet wil zo veel mogelijk haar best doen om meningsverschillen niet over de hoofden van de jongens uit te vechten.’

‘Dat begrijp ik heel goed,’ knikt Leon. ‘Maar ik ben bang dat het bij een voornemen blijft. Ik wil niet pessimistisch zijn, maar al vaker heb ik gehoord dat het niet makkelijk is om meningsverschillen vreedzaam op te lossen en de kinderen er vrij van te laten.’

Renske kijkt strak voor zich uit. Ze weet dat Leon met zijn heldere kijk op de situatie gelijk heeft. Want Maarten zal geen kans onbenut laten om, met inzet van de kinderen, Nicolet dwars te zitten.

Ze slikt en knijpt haar handen krampachtig in elkaar.

‘Ik háát Maarten!’ Ze schrikt zelf van de felheid die in haar stem doorklinkt. ‘Ik háát hem, Leon. En ga me nu niet vertellen dat het verkeerd is om te haten. Hij maakt Nicolets leven tot een hel, en ik kan haar niet helpen.’

In een machteloos gebaar pakt ze een lege koffiemok, ze loopt ermee naar de keuken en mikt hem met kracht in de afwasbak. Wonder boven wonder blijft hij heel. Leon is haar nagelopen en pakt haar polsen.

‘Renske!’

Hun ogen houden elkaar secondelang vast. Leon zegt niets, maar Renske begrijpt wat er in hem omgaat. Met het servies gooien heeft geen zin. Ze weet het. Maar uit frustratie en machteloosheid zou ze op dit moment met van alles willen gooien.

‘Hij beseft niet eens wat een geluksvogel hij is,’ raast Renske door. ‘Een vrouw die een hondsgeduld met hem heeft en nog altijd alles van hem verdraagt.’

‘Nou ja... alles?’ Leon fronst.

‘Oké, ook Nicolet heeft haar grenzen. Maar ik bewonder haar om haar eindeloze geduld en de manier hoe ze het met zo’n vent uithoudt. Ik had allang de vloer met hem aangeveegd.’

‘Jij hebt een heel ander karakter dan Nicolet.’

‘Kan zijn, maar dat zegt nog niets over verdraagzaamheid. Nicolet is veel te goed.’

‘Misschien probeert ze het ook wel vol te houden voor Robbert en Wouter,’ meent Leon.

‘Dat weet ik wel zeker. Ze wil hen nog altijd een gezond gezinsleven geven met een vader en een moeder. Maar wat is gezond? Die jongens lijdten er ook onder. Ze hebben mijns inziens al schade genoeg opgelopen.’

‘En toch kunnen we niet anders doen dan een luisterend oor voor Nicolet zijn en haar te steunen zo veel als maar mogelijk is.’

‘Dat doe ik al, maar ik zou meer willen. Soms, Leon...’

Ze zwijgt en Leon kijkt haar vragend aan.

Een beetje hulpeloos kijkt ze naar Leon op, en ze knippert nerveus met haar wimpers.

Nog altijd staan ze in de keuken, en met zachte dwang duwt Leon haar naar de kamer.

Pas als ze zitten vraagt Leon: ‘Wat wilde je tegen me zeggen?’

Renske wuift met haar hand: ‘Ach, laat ook maar.’

‘Niks daarvan. Er zit je iets ongelooflijks dwars en je gaat mij dat nu vertellen.’

Er klinkt iets dwingend in zijn toon, maar Renske proeft er ook bezorgdheid in.

Even aarzelt ze nog, maar ze weet dat Leon niet opgeeft voordat zij zich heeft geuit over waar zij nu mee zit.

‘Ik vind het leven zo oneerlijk.’ Haar stem klinkt hoog. ‘Want waarom wordt zo’n vreselijke man als Maarten vader en jij...’

Opnieuw zwijgt ze. Leon staat op en is in een paar stappen bij haar. Hij tilt haar op, gaat zelf in de stoel zitten en trekt haar op zijn knieën.

‘Renske, wat wil jij hiermee suggereren?’

‘Ik kan het niet verwerken dat uit de onderzoeken is gebleken dat het door mij komt dat er geen kinderen kunnen komen.’

Haar gedachten gaan terug naar drie jaar geleden toen ze de molen van onderzoeken in gingen om erachter te komen wat de oorzaak was van hun kinderloosheid. Wat hoopte ze dat er niets aan de hand zou zijn. En zo wel, dat het met een kleine ingreep verholpen zou kunnen worden.

De boodschap kwam hard aan toen de arts hun vertelde dat het krijgen van kinderen voor hen tot de onmogelijkheden behoorde.

Het lag aan háár.

Ze beseft dat ze het al die tijd had weggeduwd en helemaal opging in haar werk op school.

De kinderen van haar klas waren een beetje van háár. Ze hield van haar werk, en dat doet ze nog steeds.

Maar hoeveel ze ook van haar leerlingen houdt: het zijn haar kinderen niet. Een jaar mag ze hen als juf onder haar hoede nemen, maar dan moet ze hen weer loslaten om na de zomervakantie weer aan een nieuwe klas te wennen.

Waarom komt het op deze momenten opeens zo heftig op haar af?

‘Renske...’

Leons stem klinkt dwingend en zijn grijze ogen zijn heel dicht bij de hare. ‘Of we nu wel of geen kinderen zouden krijgen, dat maakt geen enkel verschil in mijn liefde voor jou. Jij bent me meer waard dan tien kinderen.’

Renske legt haar armen om zijn nek en weet even geen woorden te vinden. Ze slikt moeilijk.

Leon trekt haar nog dichter tegen zich aan.

Ook zonder woorden begrijpen ze elkaar.

De woorden van Leon blijven in haar hoofd hangen. Het voelt als balsem in een wond.

Ze hebben het samen goed, en dat is het belangrijkste. Ze moet niet willen grijpen naar het onbereikbare, maar dankbaar zijn voor wat ze wél heeft gekregen.

Na enkele dagen pakt Leon opnieuw de draad van hun gesprek op. Tijdens het eten valt het Renske op dat Leon stiller is dan anders.

‘Is er iets, Leon?’ vraagt ze.

Leon kijkt haar doordringend aan. ‘Ik heb na het gesprek van twee dagen geleden er veel over nagedacht. Eigenlijk gaat het om iets wat al langer door mijn gedachten speelt. Maar jij moet er ook voor honderd procent achter staan, Renske.’

‘Waar gaat het dan om?’

‘Wat vind jij ervan als we ons gaan verdiepen in adoptie of pleegkinderen?’

Renske vergeet verder te eten. Het bestek ligt werkeloos in haar handen.

‘Heb je daar over nagedacht?’ vraagt ze min of meer een beetje overvallen.

Leon knikt. ‘Er is zo veel leed in de wereld. Weet je hoeveel kinderen in vreselijke omstandigheden verkeren? Zou het niet mooi zijn als wij iets konden betekenen voor één of twee, misschien drie kinderen? Wij kunnen hen zoveel geven.’

Renske is er even stil van. Natuurlijk weet ze hiervan. Het is ook weleens door haar gedachten gegaan, maar ze had er verder niets mee gedaan. En nu komt Leon er opeens mee.

Over de tafel heen legt hij zijn handen over de hare. Met een warme blik kijkt hij haar aan.

‘Ik weet zeker dat jij een heel lieve moeder voor zo’n kindje zult zijn.’

Renske slikt en bijt op haar lip. Nu moet hij niet juist zulke dingen gaan zeggen, want daar kan ze niet tegen.

‘Denk er eens over na, Renske,’ gaat Leon dan verder. ‘Verdiep je er eens in en geef me je mening als je weet hoe je erin staat. Afgesproken?’

Renske knikt min of meer wat bedremmeld. Ze heeft eigenlijk nog geen idee wat ze hiermee aan moet.

‘Ik zal er over nadenken,’ belooft ze. ‘Maar ik kan je nu echt nog niet zeggen wat de uitkomst hierover zal zijn.’

‘Dat vraag ik toch niet van je? Neem er rustig de tijd voor. Heb je trouwens nog iets van Nicolet gehoord?’

Renske schudt haar hoofd. Ze moet even omschakelen. Maar ze begrijpt dat Leon bewust over Nicolet begint en dat andere onderwerp nu voorlopig wil laten rusten.

‘Nee, behalve een kort appje heb ik niets meer van haar gehoord. Ik ga morgen naar haar toe.’

‘Waarom ga je niet een dagje met Nicolet weg? Ga iets leuks met haar doen. Iets dat haar afleiding geeft. Jij hebt fantasie genoeg om haar een leuke dag te bezorgen.’

Renske kijkt Leon verrast aan. ‘Dat ik daar zelf niet op gekomen ben! Je hebt fantastische ideeën, Leon.’

Leon grinnikt voldaan. ‘Als je dat maar onthoudt!’

De dagen daarop zit Renske op Leons idee te broeden. Eigenlijk moet ze daar niet te lang mee wachten. Nicolet is hard aan een verzetje toe, en waarom niet op de dag dat Robbert jarig is?

Het zal een goede afleiding zijn voor haar. En niet alleen voor Nicolet, maar ook voor haarzelf. De vraag van Leon om over adoptie of pleegkinderen na te denken, heeft haar flink in de war gebracht.

Ze parkeert dit eerst maar een poosje.

Ze checkt de weerberichten en ziet tot haar volle tevredenheid dat voor zaterdag stralend weer opgegeven wordt. Mooi, dan kunnen ze iets buiten doen.

Ze pakt haar telefoon en appt Nicolet. *Zorg dat je zaterdagmorgen tien uur klaarstaat. Ik kom je ophalen, en laat het voor de rest maar over je heen komen.*

Even later komt er een berichtje terug: *Wat gaan we doen?*

Renske grinnikt en typt haastig terug: *Verrassing.*

Ziezo, haar vriendin is nu nieuwsgierig en dat is goed. Op deze manier worden haar gedachten al een beetje afgeleid van alle zorgen die ze heeft.

Nu gaan bezinnen wat ze samen zaterdag gaan doen.

Iets waarvan ze weet dat ze er Nicolet een groot plezier mee zal doen. Dus niet naar een museum of zo. Daar gruwet ze van.

Renske grinnikt onverwachts. Een museum... Ze moet er zelf ook niet aan denken met dit prachtige weer. Het moet iets buiten zijn. Varen? Fietsen? Scooteren?

Ze trekt haar laptop naar zich toe en googelt op allerlei sportieve uitjes.

Het gaat vast een topdag worden. Een dag waarop Nicolet voor

even haar zorgen kan vergeten en waarna ze nog lang op dit uitje terugkijken kan.

Daar staat zij, Renske, voor in.

Een dag uit met Renske.

Nicolet staat voor het raam en kijkt naar de drukke straat die beneden haar ligt.

Juist deze week lijken de muren op haar af te komen. Ze voelt dat het heimwee naar haar vorige huis steeds heftiger vormen aan gaat nemen.

Haar heerlijke huis, waar ze elf jaar met Maarten en de jongens heeft gewoond. Het lag aan een rustige straat waar het meest bestemmingsverkeer doorheen kwam. Achter het huis had ze een heerlijke tuin waar ze zomers konden zitten. Als hovenier wist Maarten iedere zomer de tuin weer tot een plaatje te maken. Roododendrons, hortensia's, rozen en allerlei zomerbloeiers stonden in de allermooiste kleuren te pronken.

Nicolet sluit haar ogen en sluit zich af van het voorbijrazende verkeer beneden haar.

In gedachten ziet ze zichzelf weer zitten tussen al die fleurige bloemen. Ze snuift de zoete geur ervan op, hoort de zoemende bijen op zoek naar honing. De rust en de stilte die er van de rustige tuin uitging maakte dat ze zich volkomen kon ontspannen. Ze hoort in gedachten de zachte bries door de bladertakken van de bomen. Ze ziet de blauwe lucht daarboven...

Ze doet haar ogen weer open en haar blik vangt de grauwe kleur van de flat tegenover haar.

Grijs met vierkante ramen, tientallen op een rij. Grauwe portieken met vervelozende deuren.

De drukke weg ervoor.

Ze ziet voetgangers die elkaar gehaast passeren, auto's die afremmen voor een stoplicht, opgevoerde brommers die langs scheuren...

Ze begrijpt dat de jongens graag bij Maarten komen. Daar is rust en ruimte, bloemen en bomen. Daar word je onttrokken aan de grijze, saaie realiteit van hier.

Daar kunnen ze heerlijk voetballen op het veldje aan het eind van de straat, spelen met de buurkinderen, ravotten, rennen en nog veel meer.

Hier zitten ze tussen vier muren gevangen met als enige uitwijkmogelijkheid het balkon.

Buiten op straat hebben ze geen ruimte en geen gelegenheid om te spelen. Te druk verkeer, te drukke trottoirs en geen speelgelegenheden. Zelfs geen voetbalveldje. Daarvoor moeten ze naar het park, en dat is vijfhonderd meter verderop.

De flat hier of hun oude huis... Een groter verschil is niet denkbaar.

Ze merkt het aan haar jongens. Ze tieren hier niet. Ze vervelen zich en ze ziet het verlangen in hun ogen. Verlangens om terug te gaan naar het leven van voorheen. En dat doet haar moederhart heel veel pijn. Omdat ze haar kinderen dat niet kan geven.

Hun vader wel. Ja, hij wel. En dat maakt het voor hem nog makkelijker om de jongens helemaal voor zich te winnen.

Ze draait zich om. Haar blik dwaalt door de kamer.

Heef het zin om zich over te geven aan deze deprimerende gedachten? Maakt ze het op die manier juist niet erger voor haarzelf? Ze zal zichzelf aan moeten pakken en op gaan tellen wat ze allemaal nog wel heeft.

Ze heeft een dak boven haar hoofd. Ze heeft dagelijks eten en drinken, kleren, warmte en wat al niet meer? De jongens wonen bij haar. Over het feit dat ze om het andere weekend bij Maarten zijn en het delen van de vakanties, moet ze niet zeuren.

Maarten heeft als vader net zoveel recht op de jongens als zij.

Ja, maar toch...

Ze is ontevreden. Ze zou liegen als ze dat zou ontkennen.

Ze is niet blij met haar flat en haar balkonnetje van één bij an-

derhalve meter. Ze heeft het gevoel hier te stikken in die vierkamerflat waar ze eerst drie trappen naar beneden moet om buiten op de straat te komen.

Maarten woont nog steeds in hun oude huis, en hij is niet van plan om daar te vertrekken.

En die vriendin van hem deelt erin mee. Nu zit zij iedere zomer in die heerlijke tuin te genieten van al dat mooie bloeiende spul. Op háár plekje...

En nu heeft ze ook nog eens haar jongens om zich heen. Maarten gaat nu de verjaardag van Robbert vieren.

Samen met die Angela, zijn vriendin, die nu over haar jongens moederen mag.

Nicolet bijt op haar lip tot bloedens toe.

Waarom kwelt ze zichzelf nu zo met deze gedachten? Wat heeft het voor zin dat ze het zichzelf zo moeilijk maakt door al deze beelden zich voor de geest te halen?

Er zal niets door veranderen. De situatie zal blijven zoals die nu is.

Na de scheiding is zij in deze flat getrokken met haar jongens. Maarten kon blijven waar hij zat. Het is zo oneerlijk. Maarten heeft een bom onder hun huwelijk gelegd door haar te bedriegen met een andere vrouw. Suzan... die ook nog eens zwanger van hem werd.

Heeft ze daarom al die jaren geknoet om hun huwelijk goed te houden?

Het was alles tevergeefs.

Waarom is het leven zo oneerlijk? Waarom is dit haar overkomen?

Nee, ze wil zichzelf niet beklagen. Ze wil zichzelf steeds voorhouden dat er nog zoveel over is waar ze dankbaar voor mag zijn.

Dankbaar... het mocht wat.

De pijn en de woede branden in haar binnenste en ze kan er niets mee. Helemaal niets.

Wat ze zichzelf ook voorhoudt, dat brandende gevoel vanbinnen kan niet gestopt worden.

Haar gedachten gaan naar Renske. Wat een ander leven heeft zij. Zij is gelukkig met Leon, heeft een prachtige baan als onderwijzeres op de basisschool en eigenlijk gaat bij hen alles voor de wind. Een prachtig huis met een tuin. Eigenlijk heeft ze alles wat ze maar te wensen heeft.

Ze betrapt zichzelf er steeds vaker op dat ze jaloers is op haar vriendin.

Jaloers als ze de liefdevolle blikken tussen Leon en Renske onderschept.

Jaloers op het vanzelfsprekende begrip tussen hen. Met een enkel woord of gebaar begrijpen ze elkaar.

Wat een schrijnend contrast tussen haar en Maarten.

Nu staat zij met de scherven van hun huwelijk in haar handen. Ze moet het achter zich laten en opnieuw beginnen, maar hoe zal haar dat ooit lukken? Maarten heeft een groot en belangrijk deel van haar leven uitgemaakt. Samen hebben ze Robbert en Wouter gekregen.

Ze kan nu niet net doen alsof dit deel er niet is geweest. Hoe pakt ze dan ooit de draad weer op? Hoe kan ze ooit weer een nieuw begin in haar leven maken?

Ze kan niets met opmerkingen als: je bent nog jong, er valt nog zoveel moois uit het leven te halen.

Dat zijn van die loze gezegdes waar ze totaal niet mee uit de voeten kan.

Het begrip van mensen is vaak ver te zoeken. Ze is erachter gekomen dat je iets zelf moet hebben meegemaakt om het verdriet en de desillusie van de ander te kunnen begrijpen.

En nu dat appje van Renske. Samen een dagje weg.

Op Renske kan ze aan. Zij is er als vriendin altijd onvoorwaardelijk voor haar geweest. Ze heeft meer vriendinnen gehad. Maar Renske is degene die haar het meest trouw blijft en er altijd voor

haar is. En sinds ze met Leon samen is, is hij ook een goede vriend van haar geworden. Eigenlijk al eerder toen hij als vrijgezel en als collega en vriend van Maarten bij hen over de vloer kwam. Toen al gaf hij haar de steun die ze nodig had. Hij had al snel door dat het tussen haar en Maarten niet goed zat. Hij gaf onvoorwaardelijk zijn vriendschap en steun op de momenten wanneer ze dat nodig had.

Leon en Renske... Ze kan die twee niet meer wegdenken uit haar leven.

Morgenochtend om tien uur moet ze klaarstaan. Natuurlijk doet ze dat. Alles beter dan hier op de flat te zitten kniezen en zichzelf te pijnigen met gedachten aan de jongens.

Ze pakt haar mobieltje en appt terug: *Wat een leuke verrassing, Rens. Ik sta morgenochtend om tien uur buiten op je te wachten.*